Lezingen dr Ernesto Alvarez:

Caribische literatuur weer onder de loupe

OVER DE Caribische literatuur is de laatste vijf jaar op Curaçao nogal wat geschreven en gesproken. In ieder geval méér dan in de jaren ervóór. Vier jaar geleden werd - tijdens het Cola Debrot-symposium - onder andere een poging gedaan om deze bekende Curaçaose schrijver binnen de Caribische literatuur te situeren. Het werd echter een heel langdradig verhaal over de wording van de Caribische literatuur, dat in feite geen duidelijk beeld opleverde van wat de Caribische literatuur is. Het werk van Debrot zélf werd nauwelijks belicht en de vraag of de Curaçaose literator/schrijver tot de Caribische literatuur gerekend kan worden, bleef onbeantwoord (Het meest boeiende was de analyse van 'Bewolkt Bestaan' van R. Severing).

Het jaar daarop werd in een lezing aan de dichter van 'Stemmen uit Afrika', F. Martinus Arion, het stempel toegekend van Caribische dichter en werd hij vergeleken met de beroemd geworden Cubaanse dichter Nicolás Guillén. Die vergelijking bleef achter onder de maat, want de zogenaamde 'Négritude' leefde niet bij de mulat Guillén (zoon van een negerin en een blanke) en de sociopolitieke spanning, waarmee Guilléns poëzie gelaen is, is ver, heel ver te zoeken in 'Stemmen uit Afrika'.

In zijn boek over Antilliaanse en Surinaamse literatuur, 'Dubbeltje lezen stuivertje schrijven,' geeft Wim Rutgers een betere beschrijving van de plaats die Martinus Arion inneemt. Het is wel een grote vraag of alle andere Antilliaanse schrijvers en dichters die Rutgers in zijn boek behandelt inderdaad tot de Caribische literatuur behoren. Dat blijft een moeilijkheid, zolang men niet definieert wat men onder 'Caribische literatuur' verstaat.

Men hanteert vaak het 'biografisch-geografisch criterium' waarij de plaats en streek waar iemand geboren werd, bepalend is voor de aard of karakter van zijn werk. Zo zou het artistieke produkt van Vincent van Gogh beslissend beïnvloed zijn door zijn geboorteplaats (in Nederland) en niet door de streek waar hij het grootste gedeelte van zijn leven heeft doorgebracht (in Frankrijk).

En zo zou men de vraag kunnen stellen of het schildersgenie van Van Gogh typisch Nederlandse schilderkunst is, die een Nederlandse identiteit bepaalt. Volgens zo'n criterium zouden de talrijke Spanjaarden die bijvoorbeeld op Cuba opgroeiden en daar hun werken over de Cubaanse gemeenschap schreven niet tot de Cubaanse literatuur gerekend kunnen worden. Het is een criterium dat geen rekening houdt met de werken zelf van de kunstenaar. Er wordt immers niet gekeken naar de literaire teksten (in het geval van schrijvers en dichters), maar alleen naar hun geboorteplaats.

Tijdens de lezing die dr Ernesto Alvarez (van de Universiteit van Puerto Rico) op 14 septmeber aan de UNA zal houden, zal hij ingaan op de vraag: Wat is Caribische literatuur? Dr Alvarez heeft een PhD. in de filosofie aan de Universiteit van New York. Hij is docent letterkunde aan de Faculteit van Algemene Studies in Río Piedras (Puerto Rico).

In zijn proefschrift 'Manuel Zeno Gandia: Estética y Sociedad' heeft Alvarez zich beziggehouden met verschillende literaire stromingen van de XIXe eeuw (positivisme, naturalisme, e.d.) en heel in het bijzonder met het werk van de Puerticaanse romancier Manuel Zeno Gandia (1855-1930) Alvarez stelt onder andere dat 'La Charca' van Zeno Gandia de eerste werkelijk naturalistische roman in Puerto Rico is geweest. Verder geeft hij aan dat Zeno Gandia ook bepaalde literaire stijlmiddelen gebruikte, waardoor hij ook enigszins tot het 'modernismo' gerekend kan worden (de poëtische beweging waartoe ook José Martí, Rubén Darío, Gutiërrez Nájera, en anderen behoorden).

Alvarez stelt: 'Hadden Gutiérrez Nájera en Darío verhalen geschreven waarin de vernieuwing van de taal duidelijk zichtbaar was, Manuel Zeno Gandia is degene die - voor de tale ontwikkeling van de literaire kunst in Spaans-Amerika - een prozawerk laat zien, waarbij zowel de nieuwe visie op de taal als de problemen die behandeld worden van belang zijn...' Ernesto Alvarez staat niet alleen bekend als een scherpe criticus, hij is ook kunstschilder en heeft verschillende gedichtenbundels op zijn naam staan.

In een workshop die door Alvarez op 15 september gegeven wordt, zal hij vier Caribische dichters bespreken.

Maandag 17 september geeft hij een inleiding tot de literatuur van Puerto Rico. Op 18 september volgt een lezing over Gabriel García Marquez, waarbij ook werken van Aleko Carpentier, Miguel Angel Asturias, Juan Bosch, Juan Rulfo, en anderen ter sprake zullen komen. Voor deelneming aan de workshop dient men zich uiterlijk op 7 september op te geven bij de administratie van de UNA (tel.: 84422).

HENRY HABIBE

Grootse Sithoc wandelmars

WILLEMSTAD — Na enkele weken geleden met succes een grote schoonmaakactie van de baai van Jeremi te Banda Abou te hebben gerealiseerd vervolgt zwemclub Sithoc haar activiteiten met een wandelmars georganiseerd door haar oudercommissie en bestuur.

Iedereen, en in het bijzonder alle ex-leden en supporters van Sithoc worden uitgenodigd om deel te nemen aan dit sportieve evenement dat op zaterdag 8 september a.s. om 7.30 p.m. zal plaatsvinden.

De verzamelplaats is het parkeerterrein van Sentro Deportivo Korsow te Brievengat.

Kosten voor deelname bedragen f.7.50 voor kinderen en f.10.00 voor volwassenen, en voor leden bedragen deze respectievelijk f.5.00 en f.7.50 inclusief drankje, sinaasappel en hapje.

De kaarten zijn verkrijgbaar bij de leden van de oudercommissie: mw. Hooyer tel:75866 Gaitoweg 35, mw Augusta tel:77329 Kaya Terpsichore 4, mw Rudolfina tel:88150 Kaya Tegucigalpa 17, mw Vinck tel:613798 Kayudaweg 12, mw Arrindell tel:674266 Kaya Abrahams 11.